

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Володимир КРАВЕЦЬ
27 березня 2025 року

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ В5 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр»

ТЕРНОПІЛЬ-2025

Пояснювальна записка

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності В5 «Музичне мистецтво» зорієнтована на осіб для зарахування на навчання до ТНПУ імені Володимира Гнатюка на основі ОКР «Бакалавр», «Спеціаліст».

Метою вступного випробування з фаху є виявлення рівня музично-виконавської майстерності, художньо-образного мислення, сценічної культури, артистичності, творчого розвитку вступників (І етап), рівня сформованості активного фонду спеціальних знань (ІІ етап).

Завдання вступного випробування полягають у визначенні:

- рівня виконавської культури, ступеня оволодіння музичними творами різними за жанрами, стилями та формою;
- сформованості діяльнісно-виконавської компетентності абітурієнтів, що передбачає відповідний художній та технічний рівень виконання сольної програми, розкриття образного змісту творів в результаті глибокого і творчого прочитання нотного тексту, створення вдумливої інтерпретації на основі набутого виконавського досвіду;
- рівня сформованості активного фонду спеціальних знань, здатності до оперування достатнім обсягом професійної термінології.

Фаховий іспит відбувається у два етапи: виконання концертної програми (І етап), колоквіум (ІІ етап).

Зміст програми вступного випробування

Перший етап вступного випробування – виконавська майстерність передбачає виконання сольної програми з відповідного фаху (музичний інструмент, вокал, диригування). Загальна тривалість програми до 30 хвилин.

Другий етап – колоквіум (співбесіда) включає перевірку рівня сформованості системи спеціальних знань, володіння професійною термінологією, понятійним апаратом фаху.

Виконавська майстерність (Музичний інструмент) абітурієнт повинен виконати сольну програму:

1. Поліфонічний твір.
2. Твір великої форми (І або II і III частини сонати).
3. Твір концертного характеру (середня форма, концертний етюд, концертна п'єса).

Колоквіум: предмет співбесіди – художній стиль, інструментальна творчість композиторів, які складають програму сольного виступу, виконавський аналіз творів програми, вербальне обґрунтування виконавської інтерпретації, знання виконавських шкіл, методичної літератури, інструментального репертуару (за обраним фахом). Абітурієнт повинен продемонструвати високий рівень професійних знань, компетентність, вільне володіння спеціальною термінологією.

Виконавська майстерність (Вокал) абітурієнт повинен виконати сольну програму: 1. Арія. 2. Вокальний твір малої форми. 3. Твір виконаний a cappella.

Колоквіум: предмет співбесіди – художній стиль, вокальна творчість композиторів, які складають програму сольного виступу, виконавський аналіз виконуваних творів, вербальне обґрунтування виконавської інтерпретації, необхідний обсяг знань з теорії та історії вокального виконавства, гігієни голосу, знання виконавських шкіл, методичної літератури, репертуару для свого типу голосу. Абітурієнт повинен продемонструвати високий рівень професійних знань, компетентність, вільне володіння спеціальною термінологією.

Виконавська майстерність (Диригування) абітурієнт повинен виконати програму:

1. Диригування хорового або оркестрового твору із супроводом.
2. Диригування хорового твору a cappella.
3. Виконання на музичному інструменті партитури хорового твору a cappella.

Колоквіум: предмет співбесіди – художній стиль, хорова (оркестрова) творчість композиторів, які складають програму виступу, виконавський аналіз виконуваних творів, вербальне обґрунтування виконавської інтерпретації, необхідний обсяг знань з теорії та історії хорознавства, основ диригентської техніки. Абітурієнт повинен продемонструвати високий рівень професійних знань, компетентність, вільне володіння спеціальною термінологією.

Колоквіум – другий етап вступного випробування
(співбесіда на матеріалі виконуваної сольної програми).

1. Характеристика музичного стилю творів сольної програми.
2. Риси композиторського стилю виконуваних творів.
3. Вербальна інтерпретація творів сольної програми.
4. Знання методичної літератури з обраного фаху.
5. Знання з основ хорознавства (згідно обраного фаху).
6. Знання з історії та теорії вокального виконавства.
7. Знання з історії та теорії інструментального виконавства (згідно обраного фаху).
8. Знання інструментального репертуару (згідно обраного фаху).
9. Знання вокального репертуару.
10. Знання вокально-хорового репертуару.

Критерії оцінювання

195 – 200 – високий рівень виконавської культури, всебічне розкриття художньо-образного змісту та стильових рис творів сольної програми, вдумлива інтерпретація, високий артистизм та сценічна культура;

188 – 194 – достатній рівень виконавської культури, всебічне розкриття художньо-образного змісту та стилю виконуваних творів, артистизм, сценічна витримка;

180 – 187 – належний художній та технічний рівень виконання сольної програми, допущення окремих неточностей при трактуванні стилю та жанру твору, достатня сценічна витримка, артистизм;

170 – 179 – належний художній та технічний рівень виконання сольної програми, допущення окремих неточностей у процесі відтворення штрихів;

160 – 169 – достатній художній рівень виконання сольної програми, допущення помилок при виконанні штрихів, динаміки;

150 – 159 – розкриття художнього образу творів сольної програми, допущення окремих текстових неточностей;

140 – 149 – достатній художній та технічний рівень виконання сольної програми, допущення текстових помилок (темпо-ритм, метро-ритм, штрихи, поверхове відтворення художньо-образного змісту творів);

131 – 139 – суттєві текстові та інтерпретаційні похибки у процесі виконання сольної програми;

124 – 130 – виконання сольної програми із значними технічними та художніми недоліками;

0 – 123 – не склав іспит, невиконання сольної програми у повному обсязі.

Література:

Музичні інструменти

1. Андрейко О. І. Виконавська культура скрипаля: теорія методика формування: монографія. Львів: Атлас, 2013. 297с.

2. Бандурна абетка. Методичний посібник для учнів початкових класів мистецьких навчальних закладів. Упор. та муз. ред. В. Іщенко. Чернігів: Десна Поліграф, 2014. 112 с.

3. Баштан С., А Омельченко Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1984. 112 с.

4. Баштан С., А. Омельченко Школа гри на бандурі. К.: Музична Україна, 1989. 134 с.

5. Богданова О. Методика аналізу фольклорних творів. Навчально-методичний посібник. К.: Гроно, 2004. 116с.

6. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста. Івано-Франківськ : Обласна друкарня, 1997. 150 с.

7. Воробкевич Т. Методика викладання гри на фортепіано: Підручник. Львів: Логос, 2000. 244 с.

8. Голос кобзарів. Навчально-наочний посібник для керівників дитячих ансамблів та капел бандуристів. Упоряд. У. Григорчук. Львів, 2006. 40с.

9. Гуральник Н. П., Завалко К. В. Розвиток скрипкової школи Східної Європи ХХ століття: історія, теорія, методика: навч.-метод. посіб. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2005. 144 с.

10. Давидов М. Українське струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку. *Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини*: Зб. мта. наук. - прак. конф. - Дрогобич: Коло, 2005. С. 62-73.

11. Дмитрук І. Бандурні переклади в контексті академічного виконавства. *Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини*: збірник матеріалів науково-практичної конференції. Редактори-упорядники А. Душний, С. Карась, Б. Пиц. Дрогобич: Коло, 2005. С. 73-78.

12. Дутчак В. Ансамблевий вид виконавства на бандурі : історія і сучасність. *Любіть Україну*. Івано-Франківськ : Плай, 2003. С. 3-12.
13. Дутчак В. Аранжування для бандури. Івано-Франківськ: Плай, 2001. 89 с.
14. Кашкадамова Н. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві ХХ сторіччя: Підручник. Львів, 2014. 344 с.
15. Кашкадамова Н. Історія фортеп'янного мистецтва ХІХ сторіччя: підручник. Тернопіль: Астон, 2006 с., нот.
16. Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавішно-струнних інструментах: навч. посібник. Київ.: Освіта України, 2010. 416 с.
17. Кашкадамова Н. Фортеп'янно-виконавське мистецтво України. Історичні нариси. Львів: КІНПАТРІ ЛТД, 2017. 616 с.
18. Курковський Г. Питання фортеп'янного виконавства: Збірка статей. К., 1983.
19. Мандзюк Л. Звукові барви бандури, як результат свідомої роботи над технікою. Харків: Глас, 2001. 12 с.
20. Мартинюк В.М., Овчарова С.В., Щітова С.А. Українська пісня у поліфонічних творах для бандури: навчальний посібник. Дніпро: ЛІРА, 2017. 68 с.
21. Проців Л. Педагогічні засади Василя Барвінського. *Василь Барвінський в контексті європейської музичної культури*. Статті та матеріали. Ред.-упор. О. Смоляк. Тернопіль: Астон, 2003. С. 98 – 103.
22. Проців Л. Становлення фахової музичної педагогіки в Галичині. *Наукові записки ТДПУ імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. Тернопіль, 2001. № 2. С. 32-37.
23. Самостійна робота бандуриста над гамами. Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. Київ – Харків: Глас, 2004. 24 с.
24. Созанський О. Школа вправності бандуриста: навчальний посібник. Львів: Камула, 2017. 60 с.
25. Степаненко М. Музично-історичні етюди. Київ: Гроно, 2012. 159с.
26. Стеценко В. К. Методика навчання гри на скрипці: ч 1. Київ: Мистецтво, 1960. 151 с.
27. Стеценко В. К. Методика навчання гри на скрипці: ч 2. Київ: Мистецтво, 1964. 155 с.
28. Сточанська М. Бандура і гра в ансамблі: навчальний посібник для підготовки студентів усіх форм навчання та керівників ансамблів бандуристів. Луцьк ВДУ, 1997. 132 с.
29. Ушков В.А. Нариси з історії та методики українського скрипкового виконавства. / Національна музична академія України ім. П.І. Чайковського. Київ: КіМ, 2009. 43 с.
30. Хоткевич Г. Підручник гри на бандурі. Харків, 2004. 240 с.
31. Шевченко М. Методика роботи з ансамблем бандуристів. Івано-Франківськ: Плай, 2003. 56 с.

32. Шевченко М. Методично-організаційна робота з гуртком (ансамблем) бандуристів у загальноосвітній школі. Івано-Франківськ: Плай, 2005. 28 с.

Вокал

1. Агейкіна-Старченко Т. В. Професійна компетентність вчителів мистецьких дисциплін: навчально-методичний посібник. За заг. ред. В. І. Ковальчука. Вінниця: «Ніланд – ЛТД», 2010. 160 с.
2. Антонюк В. Г. Вокальна педагогіка (сольний спів): навчальний посібник. 2-ге вид. LAT & K, 2012. 192 с.
3. Азарова Л. Г. Методичні принципи формування співучого голосу видатного педагога Ф. Ламперті. *Вісник Луганського національного університету ім. Т. Шевченка (педагогічні науки)*. №11. Ч. I. 2012. С. 102-109.
4. Бавика Т. В. Практичні рекомендації по формуванню співацького дихання. Луганськ, 2014. 24 с.
5. Бурназова В. В. Виконавська самостійність у системі формування професійної компетентності майбутніх фахівців музичного мистецтва. За ред. А. І. Омельченко. Мелітополь: ПП Скребейко П. В., 2019. 361 с. С 72-87.
6. Гнидь Б. П. Історія вокального мистецтва: підручник. Київ: НМАУ ім. П.І. Чайковського, 1997. 320 с.
7. Колодуб І. С. Теорія вокального мистецтва. Харків, 1996. 187 с.
8. Кушка Я. С. Методика навчання співу: Посібник з основ вокальної майстерності. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.

Диригування

1. Дуда, І. Антків Юрій Богданович. *Тернопільський енциклопедичний словник*: Т. 4 А-Я. Голова редкол. Г. Яворський. Тернопіль, 2009. С. 17
2. Дудик Р. Комунікативна культура диригента: навч.-метод. посібник для студентів музичних факультетів вищих навчальних закладів. Івано-Франківськ: Місто-НВ, 2018.
3. Гамкало. Диригентське мистецтво. *Енциклопедія Сучасної України*: електронна версія. Гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2007.
4. Колесса М. Основи техніки диригування. Київ, 1980.
5. Коломієць О.М. Хорознавство: навч. посіб. Київ: Либідь, 2011.
6. Костенко Л. В., Шумська Л. Ю. Методика викладання хорового диригування. 2-ге вид., доповнене та перероблене. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 145 с.
8. Смирнова Т. А. Хорознавство (історія, теорія, методика): навч. посіб. Видання третє, доповнене, Харків: ХНПУ, «Федорко», 2018.
9. Стефіна Н. В. Хрестоматія з хорового диригування: навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів: випуск II. Частина 2. Суми: СДПУ імені А. С.Макаренка, 2014.
10. Шумська Л. Ю. Хорове диригування: навч. посіб. 2-ге вид., доповн. та перероб. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017.